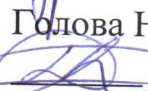

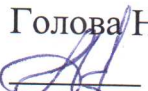
Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Інтелектуальних вимірювальних систем та інженерії якості (№ 303)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК 1
Сергій НИЖНИК

Голова НМК 2
Дмитро КРИЦЬКИЙ

Голова НМК 3
Ганна ЛІХОНОСОВА

«30» _____ 08 _____ 2024 р.

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Основи управління якістю

(назва навчальної дисципліни)

Minor «Основи менеджменту якості»
(назва)

Галузі знань: усі галузі, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Спеціальності: усі спеціальності, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Освітні програми: усі освітні програми відповідних спеціальностей, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

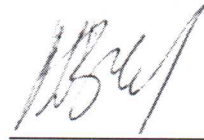
Форма навчання: денна та заочна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2024 року

Харків – 2024 р.

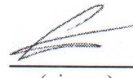
Розробник: Чернобай Н.В., ст. викладач
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри
Інтелектуальних вимірювальних систем та інженерії якості (№ 303)
(назва кафедри)

Протокол № 1 від «21» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри к.т.н., доцент
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Віталій СІРОКЛИН
(ім'я та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

(підпис)

Павло БАЛКОВИЙ
(ім'я та прізвище)

Загальна інформація про викладача

ПІБ: Чернобай Ніна Валеріївна

Посада: старша викладачка кафедри
Інтелектуальних вимірювальних систем та
інженерії якості

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Перелік дисциплін, які викладає: *Метрологічне
забезпечення якості, Взаємозамінність,
Міжнародні стандарти з якості, Інтегровані
системи управління*

Напрями наукових досліджень:

Розробка, впровадження, підтримування і
поліпшення систем управління якістю;

Розробка вимірювальних перетворювачів з
цифровим виходом

---

1. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання – денна, заочна, дистанційна

Семестр, в якому викладається дисципліна – 5

Обсяг дисципліни: 5 кредитів ЄКТС/ 150 годин, у тому числі аудиторних – 64 год., самостійної роботи здобувачів – 86 год.

Дисципліна – вибіркова

Види навчальної діяльності – лекції – 32 год., практичні заняття – 32 год.

Види контролю – модульний контроль, іспит

Мова викладання – українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити з етапами розвитку, основними термінами, визначеннями, методами та принципами управління якістю в організації відповідні вимогам державних і міжнародних стандартів та нормативних актів.

Завдання: навчити для обраної організації визначати сферу діяльності, замовників і зацікавлених сторін, перелік продукції/послуг й її характеристики, застосовувати системний і процесний підходу до управління діяльністю щодо забезпечення якості продукції відповідні вимогам державних і міжнародних стандартів та нормативних актів.

Компетентності, які набуваються:

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Очікувані результати навчання:

Вміти засвоювати нові знання, прогресивні технології та інновації, знаходити нові нешаблонні рішення і засоби їх здійснення.

Вміти розробляти, моделювати і актуалізувати систему процесів управління якістю відповідні вимогам державних і міжнародних стандартів та нормативних актів.

Пререквізити: взаємозамінність.

Кореквізити: кваліметрія, основи стандартизації

Постреквізити: міжнародні стандарти з якості.

3. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Розвиток управління якістю

Тема 1.

- *назва теми: «Етапи розвитку управління якістю»;*
- *загальна кількість годин на тему: 34 годин;*
- *стисла анотація* Суть дисципліни. Основні етапи розвитку управління якістю. Видатні діячі у сфері якості (гуру якості) й їхні теорії.
- *теми практичних занять: аналізування теорій управління якістю, визначення загальної інформації стосовно обраної здобувачем організації*
- *обсяг самостійної роботи здобувачів: 20 години.*
- *теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.*

Тема 2.

- *назва теми: «Загальні підходи до управління якістю»;*
- *загальна кількість годин на тему: 38 годин;*
- *стисла анотація* Сфера застосування системи управління якістю. Загальні положення. Основоположні поняття та принципи управління якістю. Терміни та визначення понять стосовно управління якістю;
- *теми практичних занять: реалізація принципів управління якістю, взаємодія з замовником;*
- *обсяг самостійної роботи здобувачів: 22 години.*
- *теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.*

Модульний контроль – 2 години.

Модуль 2.

Змістовний модуль 2. Системний і процесний підходи в управлінні якістю.

Тема 3.

- *назва теми: «Системний підхід в управлінні якістю»;*
- *загальна кількість годин на тему: 38 годин;*

- *стисла анотація* Визначення й сутність системного підходу в управлінні якістю. Визначення системи. Класифікація систем. Моделі систем. Етапи системного аналізу. Процедури системного аналізу. Правила застосування системного підходу в управлінні якістю.;

- *теми практичних занять: визначення складових системи, декомпозиція системи, аналізування системи процесів;*

- *обсяг самостійної роботи здобувачів: 22 години.*

- *теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття*

Тема 4.

- *назва теми: «Процесний підхід в управлінні якістю»;*

- *загальна кількість годин на тему: 36 годин;*

- *стисла анотація* Визначення й сутність процесного підходу в управлінні якістю. Класифікація процесів. Визначення й ідентифікація процесів. Показники процесів. Моделювання процесів. Описання процесу;

- *теми практичних занять: визначення процесу, моделювання процесу, опис процесу;*

- *обсяг самостійної роботи здобувачів: 22 години.*

- *теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.*

Модульний контроль – 2 години.

4. Індивідуальні завдання

Відповідно до вимог вивчення дисципліни індивідуальні завдання не передбачено.

5. Методи навчання

Вивчення дисципліни “Інтегровані системи управління” здійснюється традиційними методами і методами дистанційного навчання із застосуванням новітніх інформаційних технологій. Теоретичні знання, що викладаються під час лекцій, використовуються під час проведення практичних занять.

6. Методи контролю

Проведення поточного контролю на практичних і лабораторних заняттях, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді заліку.

7. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...30	1	0...30
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...30	1	0...30
Усього за семестр			0...100

Білет для *іспиту* складається з 2 теоретичних питань та практичного завдання. Максимальна кількість балів за теоретичне питання дорівнює 30 балів, за розв'язання практичного завдання – 40 балів.

Під час складання семестрового *іспиту* здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Оцінку «задовільно» заслуговує студент, який виявив мінімум знання основного змісту матеріалу з дисципліни в об'ємі, необхідному для подальшого навчання й майбутньої роботи за напрямом (спеціальністю), який справився з виконанням усіх практичних і лабораторних занять(робіт), що передбачені програмою, але у звітах (результатах домашніх і аудиторних робіт) і відповіді на запитання є похибки.

Добре (75 - 89). Оцінку «добре» заслуговує студент, який виконав усі домашні завдання, відпрацював усі практичні та лабораторні заняття, який виявив повне знання програмного матеріалу, вірно розкрив суть проблем та у цілому розв'язав завдання лабораторних занять, але у змісті відповіді є незначні помилки, або недостатньо обґрунтовано надані відповіді на запропоновані запитання з лекційного матеріалу з дисципліни, з матеріалу практичних і лабораторних занять та матеріалу з самостійної роботи.

Відмінно (90 - 100). Оцінку «відмінно» заслуговує студент, який виявив всебічні чіткі, систематичні та глибокі знання теоретичного та практичного навчального матеріалу з дисципліни, вірно розкрив суть і достатньо обґрунтував своє ставлення до запропонованих питань, виявив вміння вільно виконувати практичні завдання, що передбачені програмою, а також безпомилково виконав вправи, вмів аналізувати і систематизувати інформацію.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

8. Політика навчального курсу

У разі невиконання навчального плану (відсутності на лекціях, практичних заняттях) студент зобов'язаний опрацювати матеріал лекцій, практичних через підручники та методичну літературу. Контроль якості опрацювання здійснюється через написання рефератів або виконання додаткових завдань у терміни, передбачені консультаціями викладача та у передсесійний період.

9. Методичне забезпечення

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=BookList&lang=ukr&caller_mode=KNMZ&disciplinesearch=yes&combiningAND=1&theme_cond=all_theme&is_ttp=0&knmz_doctype_list=0&qualificationlevel_list=0&search_fld=&discipline_list=0&department_list=16&knowledgearea_list=0&speciality_knmz_list=0&syllabus_list=0&responsibility_fld=&action=subscribe&list_id=1&email=

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням сайті кафедри за посиланням: <https://k303.khai.edu/>.

10. Рекомендована література

Базова

1. ДСТУ ISO 9000:2015. Основні положення та словник термінів, К.: ДП «УкрНДНЦ», 2015 - 31.

2. Соколовський С. А. Управління якістю виробництва та обслуговування : Навчальний посібник / С. А. Соколовський та ін.- Харків. – 2015. – 200 с.

Допоміжна

1. ДСТУ ISO 9001:2015. Системи управління якістю. Вимоги, К.: ДП «УкрНДНЦ», 2015 - 31.

2. К.Б. Трофимов Процесний підхід при організації систем управління якістю: Методичні рекомендації / К. Б. Трофимов, Н.В. Чернобай.- Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2007. – 32 с.

3 Андріанова О.С. Системний підхід в управлінні якістю: Навчальний посібник / О.С. Андріанова, К. Б. Трофимов.- Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2007. – 72 с.

4. Федорович В. О. Метрологічне забезпечення якості продукції: навч. посібник для студентів спеціальності «Прикладна механіка» денної, заочної та дистанційної форм навчання / В. О. Федорович, Л. І. Пупань, Є. В. Островерх. – Харків: НТУ «ХП», 2022. – 104 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Інформаційний портал кафедри 303: <https://k303.khai.edu/>

2. Офіційний сайт міжнародної організації із стандартизації (ISO). URL: <http://www.iso.org/iso/ru/home/about.htm>

3. Стандартизація, сертифікація, якість. Журнал. Каталоги. [www.irbis-nbuv.gov.ua>cgi-bin>irbis_nbuv>cgiirbis_64](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64)

4. Українська державна система стандартизації та сертифікації – УкрСЕПРО. [kievlift.com.ua>sistema-sertifikacii-ukrsepro341](http://kievlift.com.ua/sistema-sertifikacii-ukrsepro341)